

**Banki napi zárás egyszerűsített modellje  
UPPAAL-ban  
Formális módszerek feladat  
LGM\_IN003\_1**

**Készítette:  
Hadházi Zsolt  
T9TTQQ**

### 1. Feladat ismertetése:

A feladatban egy banki számlavezető rendszer napi zárásának egyszerűsített modelljét készítem el.

Az általam ismert számlavezető rendszerek kötegelt feldolgozást végeznek, azaz a zárási folyamat különböző batchekre kerül felosztásra, és ezek egymás után/egymással párhuzasan futnak. A számlavezető rendszer architektúrájától függően egy batchbe kerülhetnek azonos típusú termékek feldolgozása, vagy pedig azonos típusú feladatok elvégzése az összes számlára. Például a Batch(0) végzi el a hitelszámláknál a napi kamatokkal kapcsolatos teendőket, a Batch(1) a betéti számlákkal kapcsolatos kamatakkruálásokkal foglalkozik, a Batch(3) a kamatváltozásokat vezeti át, stb..

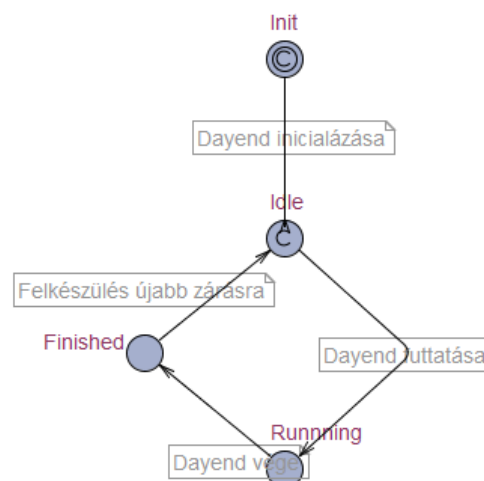
A batchek sorrendjének szervezése már fejlesztési időben megtörténik, ezért a futási sorrend előre meghatározott.

### 2. Megoldandó feladatok:

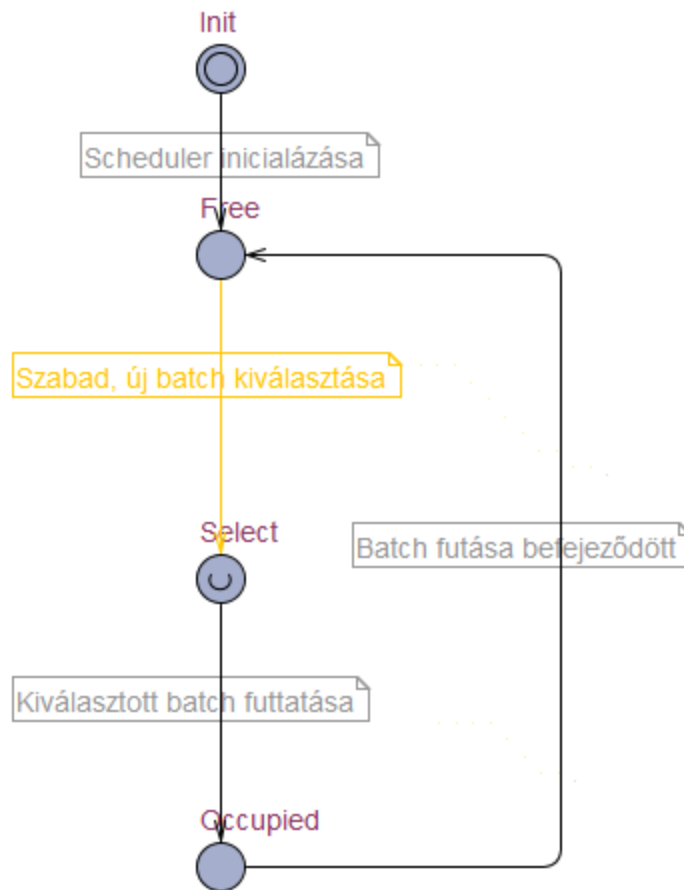
- A futtatandó feladatok összeállítása
- A futtatandó batch kiválasztása és futtatása
- A szereplők közötti kommunikáció megoldása
- Modell ellenőrzés

### 3. A modell elemei:

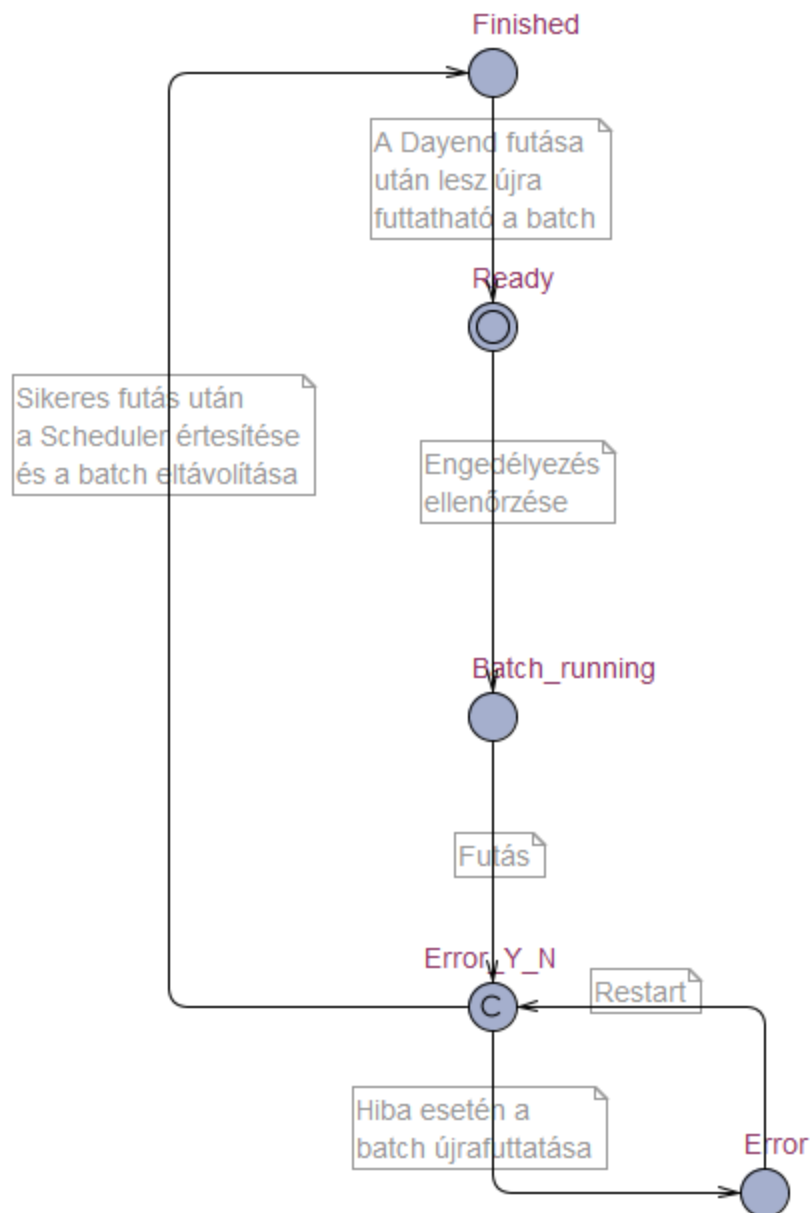
- A napvégi zárást a Dayend állapotváltásaival tudjuk leírni. A dayend-ből a modellben csak egy példányra van szükség, ezzel tudjuk modellezni a napvége futását.



- A Schedulerrel modellezzük a feldolgozandó batch kiválasztását, futási állapotát, illetve lefutása után felkészülünk az új batch futására.



- A Batch-el modellezzük az adott batch futását. A modellben a hibakezelés olyan módon lett egyszerűsítve, hogy amennyiben a batch feldolgozása során hibára fut, akkor még egyszer lefut és ebben az esetben már biztosan nem futhat hibára. Ez az ág azt modellezi, hogy a napvége hibára futása után az üzemeltetők/fejlesztők javítják a hibát és utána folytatják a zárás futását.



- Függvények és struktúrák:
  - A megoldás alap gondolata, hogy a futtatandó batchek sorrendje egy feldolgozási sorba (queue) kerül előkészítésre. Ebben a queue-ban a futtatandó batch-ek id-ja kerül. A futás során a queue elején lévő batch futtatható, a batch futásának végén pedig az elkészült batch-et eltávolítjuk a queue-ból.

- initialize(): A futás elején itt állítjuk össze a futási sorrendet.
- remove(): A sor elejéről eltávolítja az elkészült batchet.
- isEmpty(): Ellenőrzi, hogy van-e futtatható batch.
- Kommunikáció:
  - A dayend egy broadcast channel segítségével értesíti a batcheket az aktuális futás sikerességéről és ezután az összes batch újra futtatható állapotba (Ready) kerül.
  - A Scheduler és a Batch-ek sima channelen keresztül kommunikálnak. A Scheduler a batch\_running channellel értesíti a futtatható batchet, a batch a batch\_finished csatornán jelzi, hogy lefutott

4. Modell verifikáció során a következő ellenőrzéseket végeztem:

- A rendszerben nincsen holtpon.
- Egyszerre csak egy batch fut, az összes többi már lefutott, vagy pedig futásra várakozik.
- Amennyiben a 2. batch fut, akkor a 3. futásra vár.
- Amennyiben a 1. batch fut, akkor a többi futásra vár.
- Amennyiben egy batch elkezd futását, akkor biztosan be is fogja fejezni azt.

Editor Simulator ConcreteSimulator Verifier Yggdrasil

Overview

Batch(0).Batch\_running --> Batch(0).Finished  
Batch(2).Batch\_running --> Batch(2).Finished  
Batch(1).Batch\_running --> Batch(1).Finished  
A[] forall (i:batch\_id) forall (j:batch\_id) Batch(i).Batch\_running <& Batch(j).Batch\_running imply i == j  
E< Batch(1).Batch\_running <& Batch(2).Ready  
E< Batch(0).Batch\_running <& Batch(1).Ready <& Batch(2).Ready  
A[] not deadlock

●

●

●

●

●

●

●

Check  
Insert  
Remove  
Comments